EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.5.24.
COM(2018) 355 final

2018/0180 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2016/1011 rendeletnek a karbonszegénységi referenciamutatók és a karboncsökkentési referenciamutatók tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2018) 257 final} - {SWD(2018) 264 final} - {SWD(2018) 265 final}

INDOKOLÁS

(1) A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez a javaslat a fenntartható fejlődésre irányuló átfogóbb bizottsági kezdeményezés részét képezi. Lefekteti annak az uniós keretrendszernek az alapjait, amely az európai gazdaság zöldebb, reziliensebb és körforgásosabb rendszerré alakítása céljából a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG-) szempontokat helyezi a pénzügyi rendszer középpontjába. Az ESG-tényezőket figyelembe kell venni a befektetésekre vonatkozó döntéshozatali folyamat során a beruházások fokozott fenntarthatósága érdekében, különös tekintettel a gázkibocsátásokra, az erőforrások kimerülésére, illetve a munkakörülményekre. E javaslat és az előterjesztett kapcsolódó jogalkotási aktusok célja, hogy az ESG-szempontok valamennyi ágazatban következetes módon beépüljenek a befektetési és tanácsadási folyamatba. Ezáltal biztosítható, hogy minden pénzpiaci szereplő (ÁÉKBV, ABAK, biztosító, foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmény, EuVECA- és ESZVA-kezelő), biztosításértékesítő vagy befektetési tanácsadó, amely ügyfeleitől vagy kedvezményezettjeitől megbízást kap arra, hogy nevükben befektetési döntéseket hozzon, beépítse belső eljárásaiba az ESG-szempontokat, és erről tájékoztassa ügyfeleit. Annak érdekében továbbá, hogy a befektetők összehasonlíthassák a befektetések szénlábnyomát, a javaslatok bevezetik a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutató új kategóriáját. Ezek az egymást kölcsönösen erősítő javaslatok várhatóan az egész EU-ban megkönnyítik a fenntartható projektekbe és eszközökbe történő befektetéseket.

A Bizottsági intézkedéscsomagja a fenntarthatóbb gazdaságra irányuló globális szintű erőfeszítések nyomán jött létre. A világ különböző országainak kormányai a **2016. évi Párizsi Megállapodás** és az **Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjének** elfogadásával úgy döntöttek, hogy bolygónkat és gazdaságunkat fenntarthatóbb pályára állítják.

Az EU olyan fejlődés mellett kötelezte el magát, amely anélkül elégíti ki a jelen szükségleteit, hogy megfosztaná a jövő nemzedékeit saját szükségleteik kielégítésének lehetőségétől. A fenntarthatóság régóta az európai projekt középpontjában áll. Társadalmi és környezeti vonatkozásait az uniós szerződések is elismerik, és e vonatkozásokat együttesen kell kezelni.

„A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért” című 2016. évi bizottsági közlemény az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendjében foglalt fenntartható fejlesztési célokat[1] az európai szakpolitikai kerethez köti annak érdekében, hogy e célok uniós és globális szinten egyaránt kezdettől fogva valamennyi uniós intézkedésben és szakpolitikai kezdeményezésben érvényesüljenek. Az EU emellett teljes mértékben elkötelezett a 2030-ra kitűzött uniós éghajlat- és energiapolitikai célok teljesítése, valamint a fenntartható fejlődés szempontjainak az uniós szakpolitikákban való általános érvényesítése iránt, amint azt Jean-Claude Juncker 2014. évi **politikai iránymutatásában**[2] bejelentette. Ennek megfelelően az Európai Bizottság számos 2014–2020 közötti szakpolitikai prioritása

[1] A 17 fenntartható fejlesztési cél a következő 15 évre vonatkozó mennyiségi és minőségi célkitűzések előírásával biztosítani kívánja, hogy felkészüljünk a jövőre, és együtt dolgozzunk az emberi méltóságért, a stabilitásért, a bolygó épségéért, az igazságos és ellenálló társadalmakért és a virágzó gazdaságokért.

[2] Új kezdet Európa számára: a munkahelyteremtés, a növekedés, a méltányosság és a demokratikus változás programja – Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára, Strasbourg, 2014. július 15., elérhető itt: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_hu.pdf

hozzájárul az uniós éghajlat-politikai célkitűzések és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtásához. Ezek közé tartozik az **európai beruházási terv**[3], a **körforgásos gazdaságról szóló csomag**[4], az **energiaunióról szóló csomag**[5], az **uniós biogazdasági stratégia aktualizált változata**[6], a **tőkepiaci unió**[7] és a **2014–2020 közötti időszakra vonatkozó uniós költségvetés**, beleértve a **Kohéziós Alapot** és a kutatási projekteket. A Bizottság továbbá elindított egy több érdekelt felet tömörítő platformot, amelynek célja a fenntartható fejlesztési célok végrehajtásának nyomon követése és a kapcsolódó bevált módszerek cseréje.

Az uniós fenntarthatósági célok megvalósítása jelentős befektetéseket igényel. A becslések szerint csak az éghajlat-politikai és energetikai területen további évi 180 milliárd eurónyi beruházásra van szükség a 2030-ra kitűzött éghajlat- és energiapolitikai célkitűzések megvalósulásához.[8]. E pénzügyi források jelentős részének a magánszektorból kell érkeznie. Az említett beruházási hiány megszüntetése azt jelenti, hogy a magántőke áramlását jelentős mértékben a fenntarthatóbb befektetések irányába kell terelni, és alapvetően újra kell gondolni az európai pénzügyi keretet.

A Bizottság ennek kapcsán az átfogó uniós fenntartható finanszírozási stratégia kidolgozása céljából 2016 decemberében **magas szintű szakértői csoportot** alakított. A magas szintű szakértői csoport 2018. január 31-án tette közzé végleges jelentését[9]. A jelentés átfogó jövőképet mutatott be az európai fenntartható finanszírozásra vonatkozóan, és két elengedhetetlen követelményt állapított meg Európa pénzügyi rendszere tekintetében. Az első az, hogy javítani kell a pénzügyek hozzájárulását a fenntartható és inkluzív növekedéshez. A második, hogy az ESG-tényezők befektetési döntéshozatalba való beépítésével meg kell erősíteni a pénzügyi stabilitást. A magas szintű szakértői csoport nyolc főbb ajánlást bocsátott ki, amelyek véleménye szerint a fenntartható európai pénzügyi rendszer alapvető építőelemei. A szakértői csoport ajánlásként fogalmazza meg többek között, hogy az indexszolgáltatókat meg kell kérni arra, hogy tegyék közzé az indexnek az abban foglalt értékpapírok és azok súlya alapján megállapítható fenntarthatósági paramétereknek való kitettségét. Az ESMA-nak ugyanakkor a referenciamutató-nyilatkozatra vonatkozó iránymutatásában szót kell ejtenie a fenntarthatósági szempontokról egyértelművé téve, hogy a fenntarthatósági (környezeti, társadalmi és irányítási) szempontok, ideértve a karbonszegény gazdaságra való átállást, hogyan jelennek meg a referenciamutatók módszertanában.

---

3 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak: Európai beruházási terv (COM(2014) 903 final).

4 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv, COM(2015) 614 final.

5 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak: A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiája, COM(2015) 80 final.

6 Ares(2018)975361.

7 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Cselekvési terv a tőkepiaci unió megteremtésére (COM(2015) 468 final).

8 Ez a becslés az Európai Bizottság által az energiahatékonysági irányelvjavaslat (2016) hatásvizsgálata során alkalmazott PRIMES modell előrejelzésein alapul, és a beruházási hiány 2021–2030 közötti éves átlagára vonatkozik, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1483696687107&uri=CELEX:52016SC0405.

9 A magas szintű szakértői csoport 2018-as zárójelentése a fenntartható finanszírozásról: „A fenntartható európai gazdaság finanszírozása”.

A szakértői csoport rámutatott, hogy az indexek és referenciamutatók közvetve ugyan, de jelentős hatást gyakorolnak a befektetésekre. Elsősorban a portfólió eszközallokációja során és a pénzügyi termékek teljesítményének mérése érdekében sok befektető hagyatkozik referenciamutatókra. Míg az indexszolgáltatók a fenntarthatósági és éghajlatváltozási szempontok megjelenítésére indexek széles körét dolgozzák ki, ezek jelentősége a portfólió eszközallokációjában összességében továbbra is korlátozott.

A magas szintű szakértői csoport tevékenysége alapján a Bizottság – az arra irányuló szélesebb körű erőfeszítések jegyében, hogy a pénzügyeket összekösse bolygónk és társadalmunk igényeivel – 2018. március 8-án közzétette **a fenntartható növekedés finanszírozásáról szóló cselekvési tervet**[10]. Ebben a cselekvési tervben a Bizottság bejelentette, hogy intézkedéseket fog hozni a referenciamutatók módszertanával kapcsolatos környezeti, társadalmi és irányítási átláthatóság fokozására és kezdeményezni fogja standardok kidolgozását az Európai Unióban a karbonszegénységi referenciamutatók módszertanára vonatkozóan.

A karbonszegénységi referenciamutatókra vonatkozó közös standardok kezelnék a „zöldrefestés” kockázatát, mivel eltérő jellemzőik ellenére környezetvédelmi szempontból ugyanolyan jelentőséget tulajdonítanak minden karbonszegénységi indexnek. Ezenfelül a módszertanban a különböző szintű környezeti, társadalmi és irányítási átláthatóság megnehezíti a piaci szereplők számára az indexek összehasonlítását, ami lehetővé tenné befektetési stratégiájukhoz a megfelelő referenciamutatók kiválasztását.

A megállapított problémák kezelésére ez a javaslat módosítja a referenciamutatókról szóló rendeletet. Létrehozza a referenciamutatók alábbi két kategóriáját: i. karbonszegénységi referenciamutató és ii. karboncsökkentési referenciamutató.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók létrehozására és biztosítására vonatkozó szabályok bevezetésével módosítja a referenciamutatókról szóló rendeletet. Összhangban áll a referenciamutatókról szóló rendelettel, amely azt hivatott biztosítani, hogy a referenciamutatók pontos és megbízható képet adjanak a gazdasági valóságelemekről, azokat minden érdekelt fél könnyen tudja értelmezni és így garantálja a fogyasztók és befektetők magas szintű védelmét. A javaslat a jobb összehasonlíthatóság és annak érdekében, hogy a portfóliókezelők megfelelőbb döntéseket hozhassanak, további követelményeket vezet be a referenciamutatók új kategóriái módszertanának átláthatóvá tételére.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat kiegészíti az Unió meglévő környezetvédelmi és éghajlatváltozási politikáit azzal, hogy javítja a referenciamutató módszertanának környezeti, társadalmi és irányítási átláthatóságát és összehangolt szabályokat vezet be a karbonszegénységi referenciamutatókra vonatkozóan, aminek következtében hatékonyabban irányíthatók a befektetések a fenntartható eszközök felé.

Ez a javaslat egy a fenntartható finanszírozásra vonatkozó intézkedési csomag részét képezi, amely a tőkepiaci unió megteremtésére irányuló projekt egyik kiemelt fellépése. Intézkedéseket tartalmaz a pénzügyi technológia átalakító erejének kihasználására és a

[10] A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Cselekvési terv: A fenntartható növekedés finanszírozása (COM(2018)097 final).

magántőke fenntartható befektetésekbe való becsatornázására. Hozzájárul az integráltabb tőkepiacok kialakulásához azzal, hogy megkönnyíti a befektetők számára az egységes piac előnyeinek kihasználását, miközben megalapozott döntéseket tudnak hozni.

A javaslat egyúttal részét képezi egy átfogóbb uniós stratégiának is, amelynek célja az EU éghajlatváltozási és fenntartható fejlesztési menetrendjének megvalósítása, és támogatja az Unió 2014–2020-as időszakra szóló energetikai és éghajlatváltozási céljait, úgymint a tiszta levegőre vonatkozó politikát, a körforgásos gazdaságról szóló csomagot, az energiaunióra vonatkozó stratégiát, ideértve a Tiszta energiát minden európainak! csomagot és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiát.

A javaslat összhangban áll a Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszerének módosításával[11], amely szerint az Európai Bankhatóságnak,[12] az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóságnak[13] és az Európai Értékpapír-piaci Hatóságnak[14] feladataik ellátása során figyelembe kell venniük a környezeti, társadalmi és irányítási tényezőkkel kapcsolatos kockázatokat, hogy a pénzpiaci tevékenységek és a fenntarthatósági célkitűzések között nagyobb legyen az összhang. Végül ez a javaslat összhangban áll a páneurópai magánnyugdíjtermékről (PEPP) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslattal, amely a környezeti, társadalmi és irányítási tényezők tekintetében szintén több közzétételt irányoz elő[15].

(2) JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy olyan intézkedéseket fogadjanak el a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítésére vonatkozóan, amelyek kapcsolódnak a belső piac megteremtéséhez és működéséhez. Az EUMSZ 114. cikke lehetővé teszi az EU számára, hogy ne csak az alapvető szabadságok gyakorlásának aktuálisan fennálló akadályainak felszámolására hozzon intézkedéseket, hanem ezen akadályok felmerülésének megelőzésére is, ideértve azokat is, amelyek megnehezítik a gazdasági szereplők, így a befektetők számára, hogy maradéktalanul kiaknázzák a belső piac előnyeit.

A karbonszegénységi referenciamutatókra vonatkozó harmonizált uniós szabályok hiányának köszönhetően eltérő standardok alakultak ki e referenciamutatók tekintetében, összezavarva így az esetleges befektetőket, a karbonszegény alapok és termékek teljesítményének méréséhez felhasznált indexek optimálisnál rosszabb választékát eredményezve. Az EUMSZ 114. cikke feljogosítja az Európai Uniót arra, hogy megtegye a következő lépéseket: i. a

---

[11] Javaslat az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU, az 1095/2010/EU, a 345/2013/EU, a 346/2013/EU, a 600/2014/EU, az (EU) 2015/760, az (EU) 2016/1011 és az (EU) 2017/1129 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2017) 536 final).

[12] Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

[13] Az Európai Parlament és a Tanács 1094/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 48. o.).

[14] Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.)

[15] A Bizottság javaslata a páneurópai magánnyugdíjtermékről (PEPP) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (COM(2017) 343 final).

karbonszegény befektetési portfóliók teljesítményének méréséhez felhasznált karbonszegénységi indexek tekintetében biztosítsa a belső piac működését, ii. csökkentse a belső piac zökkenőmentes működésének akadályait és iii. EU-szerte elősegítse a fenntartható tevékenységekre fordított, határokon átnyúló befektetéseket.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A Bizottságnak a referenciamutatókról szóló rendelet módosítására vonatkozó javaslata összhangban áll az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdésében megállapított szubszidiaritás elvével, amely előírja, hogy az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Míg egyes referenciamutatók tagállami szintűek, pénzügyi szerződések és termékek esetén a referenciamutatók használata gyakran ível át a határokon. Egy indexszel kapcsolatos tagállami intézkedés segíthet annak biztosításában, hogy az megfelelően igazodjon a sajátos nemzeti szempontokhoz, ugyanakkor fennáll a kockázata annak, hogy a határokon átnyúló dimenziót figyelmen kívül hagyják, és végül egy különböző szabályokból álló fércműhöz vezethet, ahol nem egyenlők a feltételek a belső piacon és az EU-ban nem alkalmaznak egységes megközelítést. A tagállami intézkedések emellett a referenciamutatókról szóló rendelet célkitűzéseivel sem állnak összhangban, holott a rendelet célja a referenciamutatók Unióban történő kidolgozására és használatára vonatkozó szabályok harmonizációja. Ezt a problémát a G20-csoport és a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) is felismerte, amelyek azzal bízták meg az IOSCO-t, hogy dolgozza ki a pénzügyi referenciamutatókra globálisan alkalmazott elveket. A referenciamutatókról szóló rendelet módosítása hozzájárulna az egységes piac erősítéséhez azzal, hogy minden tagállamra kiterjedően javítaná a megbízható és megfelelően alkalmazott referenciamutatók közös keretét.

- **Arányosság**

A referenciamutatókról szóló rendelet javasolt módosítása az EUSZ 5. cikke (4) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően arányos. Azokat az indexeket veszi célba, amelyek fenntarthatósági szempontokat foglalnak magukban, különösen a karbonszegénységi indexeket. A javaslat kizárólag ezeket a szolgáltatókat érinti.

A javaslat arányos megközelítést alkalmaz, mivel azon referenciamutató-kezelők számára ír elő új kötelezettségeket, akikre a referenciamutatókról szóló rendelet értelmében már hasonló követelmények vonatkoznak. Ennélfogva nem várható az adminisztratív terhek aránytalan növekedése. Épp ellenkezőleg: bizonyos esetekben a karbonszegénységi referenciamutatók kezelőinek terhei még csökkenhetnek is, mivel a javaslat világos és harmonizált szabályokat állapít meg ezen referenciamutatók tekintetében, így esetlegesen csökkennek a belső szabályzatok kidolgozásának költségei.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A referenciamutatókról szóló rendelet módosítása a legmegfelelőbb jogi aktus a környezeti, társadalmi és irányítási tényezőkkel kapcsolatos közzétételi szabályok és a karbonszegénységi referenciamutatókra vonatkozó harmonizált minimumstandardok bevezetésére az Unióban, tekintettel arra, hogy számos referenciamutató határokon átnyúló jellegű. A közvetlenül alkalmazandó, nemzeti jogalkotást nem igénylő rendelet alkalmazása csökkenti annak lehetőségét, hogy az illetékes hatóságok nemzeti szinten egymástól eltérő intézkedéseket

hozzanak, valamint Unió-szerte biztosítja az egységes megközelítést és a nagyobb jogbiztonságot.

(3) AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• Konzultáció az érdekelt felekkel

A magas szintű szakértői csoportot 2016 decemberében hozták létre, hogy hogy ajánlásaival segítse az uniós fenntartható finanszírozási stratégia kidolgozását. A magas szintű szakértői csoport 2017. július közepén időközi jelentést tett közzé „A fenntartható európai gazdaság finanszírozása” címmel, amelyet 2017. július 18-án érdekelti fórumon ismertetett, majd konzultációs kérdőívet tett közzé. A magas szintű szakértői csoport által a fenntartható európai gazdaság finanszírozásáról készített végleges jelentés mellett 2018. január 31-én megjelent a visszajelzésekről készített áttekintés is. A visszaigazoló nyilatkozat összefoglalja a válaszadók válaszait, főként ami a környezeti, társadalmi és irányítási referenciamutatók szerepét illeti.

A Bizottság ezenfelül több érdekelt féllel is konzultált i. a módszertani standardok európai szintű harmonizációjának szükségességéről, ii. a karbonszegénységi indexek használatának akadályairól és iii. azokról a kulcsfontosságú elemekről, amelyeket a karbonszegénységi referenciamutatók módszertanába feltétlenül be kell építeni. Az érdekelt felek véleményéről az alábbiakban található összefoglaló.

Célzott interjúk az érdekelt felekkel

Érdekképviseleti csoportok és agytrösztök mellett sokféle érdekelt felet megkérdeztek, többek között a vagyonkezelés, a referenciamutató-kezelés, a piaci infrastruktúra, a banki szolgáltatások területéről.

Az interjúkból kiderült, hogy a vagyonkezelők általában két típusú karbonszegénységi indexet használnak: egy általános karbonszegénységi indexet és egy tevékenység-, illetve termékspecifikus karbonszegénységi indexet. A vagyonkezelők a karbonszegénységi indexeket olyan eszköznek tekintik, amellyel kezelhetők az esetleges majdani szabályozói beavatkozások jelentette azon kockázatok, amelyek meg nem térülő eszközöket eredményezhetnek. Főként a „dekarbonizált” indexekre fókuszálnak. Ezeket az indexeket egy standard vagy úgynevezett „anya-referenciamutató” alapján állapítják meg, eltávolítva a viszonylag magas szénlábnyomú vállalatokat vagy kisebb súlyt tulajdonítva azoknak.

A karbonszegénységi indexek szolgáltatói arra törekednek, hogy összességében csökkentsék az indexet megalapozó portfólió szénlábnyomát azon standard indexekhez képest, amelyek esetében a súlyozást általában a piaci tőkeérték alapján végzik. A standard vagy „anyaindexhez” képest cél lehet például a szénlábnyom 40 %-os csökkentése. A specifikus indexek szolgáltatói szerint ezek az általános „dekarbonizált” indexek nem igazodnak a Párizsi Megállapodás 2 °C-os célkitűzéseihez; ők egy szigorúbb módszertant szorgalmaznak a referenciamutatók elemeinek – például szén-dioxid-kibocsátási arány – kiválasztására.

Az interjúkból az is kiderült, hogy jelentős különbségek figyelhetők meg abban, hogy az indexszolgáltatók hogyan mérik a szénlábnyomot. A legtöbb hagyományos indexszolgáltató többnyire a vállalatok termelői tevékenységéből közvetlenül származó szén-dioxid-kibocsátást (1. körbe tartozó kibocsátás) és a vállalatok által a termékeik előállításához vagy szolgáltatásaik nyújtásához beszerzett nyersanyagok vagy egyéb „erőforrások” által az értékesítésig generált közvetett kibocsátást (2. körbe tartozó kibocsátás) veszi figyelembe. A

specifikus indexek szolgáltatói ezzel szemben úgy vélik, hogy ez a megközelítés nem elégséges egy vállalat szénlábnyomának megragadásához, minthogy a vállalat ügyfelei által generált kibocsátásokat (3. körbe tartozó kibocsátás) teljesen figyelmen kívül hagyják.

Kérdőív

A karbonszegénységi indexek módszertanára vonatkozó harmonizált standardok hasznosságával kapcsolatos kérdésekre vagyonkezelők, viszontbiztosítók, referenciamutató-szolgáltatók és egy bankszövetség válaszolt.

A válaszadók azt állították, hogy azért nem alkalmaznak karbonszegénységi indexet, mert: i. a jelenlegi módszertanok nem terjednek ki a szén-dioxid-kibocsátás minden forrására; ii. ügyfeleik (a befektetők) nem bíznak az elérhető karbonszegénységi indexek módszertanában; iii. nincsenek a befektetési megközelítésüket és stílusukat tükröző karbonszegénységi indexek.

A válaszadók megjegyezték, hogy vannak előnyei a karbonszegénységi indexekre vonatkozó uniós szinten harmonizált módszertani standardok kidolgozásának, emellett pedig a felhasználók és a vállalat beszállítói által generált közvetett szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó megbízható adatok fontosságát emelték ki.

Arra a kérdésre, hogy mik legyenek a karbonszegénységi indexek legfontosabb jellemzői, a válaszadók többsége azt jegyezte meg, hogy a 3. körbe tartozó kibocsátásokat figyelembe kellene venni a szén-dioxid-kibocsátás felmérésekor. Egyes válaszadók megjegyezték, hogy a karbonszegénységi index módszertanát össze kell hangolni egy későbbi potenciális uniós taxonómiával. Egyes válaszadók viszont szkeptikusak voltak egy uniós szinten harmonizált módszertan kidolgozását illetően, és a rendelkezésre álló adatokat, a szénlábnyom és a pénzügyi hatással járó környezeti kockázatok (például átállási kockázat) közötti homályos kapcsolatot, valamint a legtöbb módszer visszafelé mutató jellegét nevezték meg aggasztó tényezőként.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslat a szakértői csoport fenntartható finanszírozásról szóló jelentésére épül, amely a pénzpiaci referenciamutatók átláthatóságának és az iránymutatás javítására ajánl lépéseket. A javaslat egyúttal alaposan mérlegeli a szakértői csoport egyéb ajánlásaival való összehangolás lehetőségét, például a közzététel és annak a taxonómiája terén, hogy mi számít fenntarthatónak.

A javaslat emellett a Bizottság által 2017-ben megrendelt *Mit jelent a „zöld" a zöld finanszírozás összefüggésében?* című tanulmányra is hagyatkozik. A tanulmány

- áttekintést és elemzést kínál a zöld kötvények, hitelezés és a tőzsdén jegyzett zöld részvények meghatározására irányuló világszerte tett erőfeszítésekről;
- bemutatja a zöld eszközök és tevékenységek meghatározásának eszközeit és hatáskörét fogalmi meghatározások, taxonómiák, minősítési módszertanok és egyéb mechanizmusok segítségével, és megállapítja, hogy ezeket meg kell jeleníteni a zöld referenciamutatók és alapok összeállításához használt módszertanokban; valamint
- összeveti a zöld részvényekre és zöld kötvényekre vonatkozó mutatókat megalapozó módszertanok között megfigyelhető tetemes különbségeket.

a karbonszegénységi és a karboncsökkentési indexek alapjául szolgáló eszközök kiválasztásának módszertani paramétereit meghatározó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

előkészítéséhez a Bizottság az általa felállított, a fenntartható finanszírozással foglalkozó szakértői csoport tanácsaira támaszkodik.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság a szabályozás javítására irányuló politikával összhangban szakpolitikai alternatívákkal kapcsolatos hatásvizsgálatot végzett.

A hatásvizsgálatban vizsgált általános szakpolitikai alternatívákat az alábbi opciók alkotják:

(1) nincs uniós intézkedés (1. opció);

(2) a módszertan átláthatóságának javítása és minimumstandardok meghatározása a „dekarbonizált" vagy „karbonszegénységi" indexek esetében[16] – általános megközelítés minimális harmonizációval (2. opció);

(3) harmonizált uniós szabályok a specifikus karbonszegénységi vagy karboncsökkentési indexek esetében, a 2 °C-os célkitűzéssel összehangolva – szakértői megközelítés részletes szabálykönyvvel (3. opció);

(4) a karbonszegénységi és a karboncsökkentési indexek esetében alkalmazott módszertan minimumstandardjainak harmonizációja (4. opció, a. alopció) vagy a különböző típusú karbonszegénységi indexekre vonatkozó harmonizált uniós szabályok – átfogó szabályozási megközelítés (4. opció, b. alopció).

Az 1. opció esetén idővel valószínűsíthetően tovább nő a piac széttagoltsága, míg a befektetők kapcsolódó keresési költségei nagyok maradnak. Azoknak a befektetőknek, akik valós hatást elérve szeretnének a 2 °C-os célkitűzéshez igazodó eszközökbe fektetni, még mindig nem állnának rendelkezésre a megfelelő eszközök (referenciamutatók) karbonszegény alapjaik és portfólióik teljesítményének értékelésére. A karbonszegénységi indexek módszertani harmonizációjának hiánya továbbra is hatással lenne összehasonlíthatóságukra és relevanciájukra. Emellett nem fogja arra ösztönözni a vállalatokat, hogy vállalati stratégiájukat hangolják össze az éghajlatváltozási célokkal.

A 2. opció javítana a referenciamutatók módszertanának átláthatóságán és összehangolná annak egyes elemeit. A 2. opció esetén a befektetők részleteiben megismernék az éghajlatváltozással kapcsolatos paraméterek beépítését, leírást kapnának a referenciamutató összetevőiről és azok kiválasztásának és súlyozásának kritériumairól. Ezt az opciót a referenciamutató-szolgáltatók viszonylag egyértelműen tudnák alkalmazni és viszonylag költséghatékony is lenne, mivel a referenciamutató-szolgáltatóknak a módszertant illetően csak minimumstandardokat kellene teljesíteniük és némi mozgásterük is lenne az egyéb elemek, illetve kritériumok hozzáadása terén. Ez a harmonizált módszertan viszont csak a karbonszegénységi indexek azon szegmensére lenne alkalmazandó, ahol nem cél a 2 °C-os célkitűzéssel való összehangolás, ennélfogva pedig nem járulna hozzá jelentős mértékben az éghajlatváltozás mérséklését szolgáló politikákhoz azáltal, hogy uniós szinten teszi világossá, hogy mi számít fenntartható eszköznek, illetve befektetésnek. Ez az opció tehát nem járul hozzá az uniós fenntarthatósági célok maradéktalan teljesítéséhez.

A 3. opció esetén a Bizottság harmonizált szabályokat alkotna a specifikus karbonszegénységi vagy karboncsökkentési indexekre vonatkozóan[17]. Ezek az indexek

[16] Ezeket az indexeket tipikusan egy standard referenciamutató alapján állapítják meg, mint például az S&P 500 vagy a NASDAQ 100, és eltávolítják a viszonylag magas szénlábnyomú vállalatokat vagy kisebb súlyt tulajdonítanak azoknak. További információért lásd a hatásvizsgálat 9. mellékletét [hivatkozás].

lehetővé tennék a vagyonkezelők, illetve az intézményi befektetők számára, hogy megfelelően nyomon kövessék és értékeljék a Párizsi Megállapodásban foglalt 2 °C-os célkitűzéssel összhangban kiválasztott alapjaik teljesítményét és bizonyítsák ügyfeleik és kedvezményezettjeik felé, hogy betartják ezt a befektetési stratégiát. A 2. opcióval szemben a módszertan azon vállalatok eszközeinek felvételére is módot adna, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a kibocsátások csökkentéséhez, így több befektetés csatornázódna be az ilyen kibocsátókhoz[18]. Előfordulhat viszont, hogy a specifikus karbonszegénységi indexek esetében a befektetések csak bizonyos szektorokban koncentrálódnának, és az érdekelt felek jelentős csoportja nem tekintené azokat alkalmasnak egy alap-részvényportfólió összeállításához, következésképp fennállna a kockázat, hogy a referenciamutatót csak korlátozottan alkalmaznák a piacon.

A 4. opció esetén harmonizált szabályokat vezetnének be (1) a standard indexek dekarbonizált vagy karbonszegénységi változataira és (2) a specifikus karbonszegénységi és karboncsökkentési indexekre kiterjedően. Ez az opció tehát az indexek tágabb körére lenne alkalmazható, mint a 2. vagy 3. opció esetében. Az intézményi befektetők és a vagyonkezelők több típusú karbonszegény alap teljesítményét követhetnék nyomon és értékelhetnék megfelelően, valamint viszonylag széles választéka állna rendelkezésre azon eszközöknek, amelyekkel bizonyíthatnák, hogy megfelelnek ügyfeleik karbonszegénységi preferenciáinak.

Ez az opció két különböző alopció szerint került elemzésre.

4a. alopció (**az előnyben részesített opció**): az ebben az alopcióban meghatározott megközelítés szerint az új keret minimumstandardokat vezetne be a karbonszegénységi és a karboncsökkentési indexek esetében alkalmazott módszertan harmonizációjára. Ez az opció a dekarbonizált referenciamutatók és a karboncsökkentési referenciamutatók meghatározásának módszertanára vonatkozóan állapítana meg néhány minimálisan szükséges kulcselemet, standardokat biztosítana a referenciamutató alapjául szolgáló eszközök kiválasztásánál és súlyozásánál alkalmazott kritériumokhoz és módszerekhez, valamint az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó szénlábnyom és szén-dioxid-megtakarítás kiszámításához kiaknázva a Bizottság által jóváhagyott és a vállalatok által környezeti teljesítményük meghatározására széles körben alkalmazott meglévő európai módszertanokat, mint például a termék környezeti lábnyoma (PEF) és a szervezet környezeti lábnyoma (OEF)[19].

4b. alopció: ez az opció a maximális harmonizációt szolgáló intézkedéseket hozna, a két újonnan bevezetett referenciamutató-kategória módszertanát teljes körűen harmonizálnák az 1. szinten megállapított részletes és átfogó szabályok alapján, majd a 2. szinten részletes követelményekkel együtt konkrétabban meghatározásra kerülnének. E szabályok részletes kritériumokat állapítanának meg a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók alapjául szolgáló eszközök kiválasztásához és súlyozásához. Ezzel a megközelítéssel biztosított lenne az új referenciamutató-kategóriák módszertanának nagyfokú összehasonlíthatósága. A referenciamutató-kezelőknek azonban nem lenne akkora mozgástere a módszertan kidolgozásában, és jelentős költségek terhelnék őket az uniós jogszabályokban megfogalmazott szigorú új követelményeknek való megfeleléssel összefüggésben.

A 4a. opció esetében a befektetők a referenciamutatók módszertanainak valamivel kisebb összehasonlíthatóságával számolhatnak, a referenciamutató-kezelőknek jelentős mozgástere

---

17 Ezek az indexek jellemzően azokat a vállalatokat foglalják magukban a befektetési lehetőségek világában, amelyek bizonyos arányok, például a szén-dioxid-kibocsátási arány (CIR – Carbon Impact Ratio) alapján hozzájárulnak a szénlábnyom jelentős csökkenéséhez. További részletekért lásd a hatásvizsgálat 9. mellékletét.

18 További információért lásd a hatásvizsgálat 9. mellékletét [hivatkozás].

19 A kollégium által 2013. április 9-én elfogadott és a Hivatalos Lapban 2013. május 4-én közzétett 179/2013 ajánlás.

lenne a módszertan kidolgozásához alkalmazott képlet meghatározásában. Általánosságban véve ez a megközelítés teret ad a piaci szereplőknek a környezeti problémák kezelését szolgáló új stratégiák kialakítására. A referenciamutató-kezelőket emellett elenyésző költségek terhelik majd saját bejáratott módszertanuknak az uniós jogszabályokban megállapított minimumstandardokkal való összehangolással összefüggésben.

Ez az alopció összeegyeztethető a fenntartható finanszírozás területére vonatkozó többi bizottsági javaslattal[20] is, mivel hozzájárulna a vagyonkezelők által a befektetés céljának megfelelően a végső befektetők részére szolgáltatott információk minőségének javításához. A 3. opcióhoz hasonlóan a 4a. alopció szintén több befektetést tudna a nagymértékű szén-dioxid-kibocsátást okozó szektorokból a kibocsátás csökkentéséhez jelentős mértékben hozzájáruló vállalatokhoz irányítani. Több probléma is felvetődik azonban ezzel az opcióval kapcsolatban: i. az elérhető adatok nem stabilak és általában hiányosak; ii. a különböző szektorok vállalatai általi szén-dioxid-kibocsátások összehasonlítása bonyolult feladat; iii. potenciálisan fennáll a kockázata annak, hogy a harmonizált módszertanok létrehozása gátolhatja az innovációt.

A Bizottság a gazdasági, környezeti és társadalmi aspektusokat illetően az alábbi hatásokkal számol az előnyben részesített opció esetében:

Ami a gazdasági hatást illeti, a karbonszegénységi és a karboncsökkentési indexek átlátható módszertanaira vonatkozó harmonizált uniós standardok az egyéb referenciamutatókkal kapcsolatos, összességében részletesebb környezeti, társadalmi és irányítási információkkal együtt az alábbi hatással járnának: i. csökkentené a befektetők és az indexszolgáltatók közötti információs aszimmetriát, minthogy a vagyonkezelők és a portfóliókezelők rendelkeznének a befektetési stílusukat tükröző karbonszegénységi és karboncsökkentési index kiválasztásához szükséges minden információval; ii. mérsékelné a piac jelenlegi széttagoltságát, mert a karbonszegénységi index módszertanait még nem szabványosították; iii. javítaná a vállalatok által az éghajlatváltozással kapcsolatosan közzétett információk minőségét és összehasonlíthatóságát, amely vállalatok immár ösztönözve lennének az indexben foglalt ezen információk közzétételére. Az átlátható módszertanok harmonizált uniós standardjai olyan referenciamutatók létrehozását eredményeznék, amelyek alkalmasabbak lennének a karbonszegénységi vagy a 2 ^{o}C-os célkitűzés elérését szolgáló befektetési stratégiát követő portfólió, illetve pénzügyi termék teljesítményének mérésére.

Ami **a környezeti hatásokat** illeti, az opció a finanszírozást viszonylag gyorsan az olyan fenntartható célokat szolgáló eszközökhöz és projektekhez fogja terelni, amelyek hatása kedvező az üvegházhatású gázok kibocsátása szempontjából, és amelyek elősegítik a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek megvalósulását. Ezen oknál fogva a különböző típusú karbonszegénységi és karboncsökkentési indexek módszertani standardjainak és az azzal kapcsolatos információknak a harmonizációja megfelelő eszközzel látná el a különböző karbonszegénységi stratégiákat alkalmazó befektetőket alapjaik, portfólióik és a kiválasztott referenciamutató közötti összhang értékeléséhez, és lehetővé tenné a befektetők számára, hogy a megfelelő karbonszegénységi referenciamutató szerint jobban nyomon követhessék, illetve mérhessék a teljesítményt.

A javaslatnak nincs jelentős közvetlen vagy közvetett **társadalmi hatása**.

A javaslat figyelembe veszi a Szabályozói Ellenőrzési Testület (RSB) által kiadott véleményeket (a fenntartásokat megfogalmazó, 2018. május 14-i támogató véleményt és a két korábbi elutasító véleményt). A javaslat és az átdolgozott hatásvizsgálat foglalkozik a testület

[20] A májusi csomag egyéb szövegeire mutató HIVATKOZÁS

észrevételeivel, amely megállapította, hogy kiigazításokra van szükség, mielőtt ez a kezdeményezés tovább folytatódik (hivatkozás).

Észrevételeiben a testület arra utalt, hogy a hatásvizsgálat nem vette kellőképp fontolóra az azzal járó kockázatokat, hogy a karbonszegénységi referenciamutatók kezelőinek alkalmazniuk kell a taxonómiát. A testület azzal kapcsolatban is aggodalmát fejezte ki, hogy a karbonszegénységi referenciamutatók módszertanának későbbi kidolgozását illetően a hatásvizsgálat nem foglalkozott megfelelően a referenciamutatók kezelőit és felhasználóit terhelő költségekkel.

A testület által megfogalmazott aggályok kezelése érdekében a Bizottság elvetette a karbonszegénységi és karboncsökkentési referenciamutatók kezelői számára az alapul szolgáló eszközök kiválasztására szolgáló módszertan paramétereinek megtervezése és a közzétételi kötelezettség teljesítése során az uniós taxonómia használatát előíró kötelezettséget. Ezenfelül a javaslat további kiigazításon ment keresztül annak biztosítása érdekében, hogy a költségeket kellőképp figyelembe vegyék a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók módszertanának kialakítása során. A Bizottság felhatalmazást fog kapni arra, hogy olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek csak minimumstandardokat állapítanak meg a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók harmonizált módszertanára vonatkozóan. Ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok ezért nem egy teljes körűen harmonizált módszertant fognak bevezetni, hanem minimumkritériumokat, meghagyva a szükséges mozgásteret a referenciamutató-kezelőknek. A megfelelési költségek ezért mérsékeltek lennének.

- **Alapjogok**

A javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és tekintettel van az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elvekre, minthogy a környezetvédelmi szempontból fenntartható szóban forgó gazdasági tevékenységet a társadalmi, irányítási és etikai minimumbiztosítékokkal összhangban kell folytatni.

A szabad véleménynyilvánítás és tájékozódás joga megköveteli a tömegtájékoztatás szabadságának tiszteletben tartását. Ezt a rendeletet ezen alapjoggal összhangban kell értelmezni és alkalmazni. Ezért ha valamely személy újságírói tevékenysége során csupán közzéteszi a karbonszegénységi vagy karboncsökkentési referenciamutatót vagy hivatkozik arra, ám nem gyakorol ellenőrzést a szóban forgó referenciamutató előállítása felett, úgy e személyre nem kell alkalmazni az e rendelet által a referenciamutató-kezelőkre előírt követelményeket. Következésképpen a rendelet tiszteletben tartja az újságírói szabadságot a pénzügyi és árupiacokról szóló tudósításokhoz kapcsolódó újságírói tevékenység során. Ennek megfelelően a referenciamutató-kezelő fogalmának meghatározása e tekintetben szűk, azaz míg kiterjed a referenciamutató előállítására, nem foglalja magában az újságírói tevékenységeket.

(4) KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A kezdeményezés várhatóan nincs hatással az EU költségvetésére. A karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatókra vonatkozó követelmények ki fogják egészíteni a referenciamutató-kezelőkre vonatkozó már meglévő követelményeket, ezért az érintett felügyeleti hatóságokat terhelő költségeket nem befolyásolják jelentősen, tekintettel azoknak a referenciamutatókról szóló rendelet szerinti jelenlegi kapacitására és erőforrásaira.

(5) EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság programot készít ezen kezdeményezés teljesítéseinek, eredményeinek és hatásainak nyomon követésére egy évvel a jogi aktus hatálybalépése után. A nyomon követési program meghatározza az adatok és egyéb szükséges bizonyítékok gyűjtésének módját. A tervek szerint értékelésre az intézkedések végrehajtása után öt évvel kerül sor. Az értékelés célja többek között annak felmérése, hogy milyen hatékonyan valósították meg az intézkedések az ebben a hatásvizsgálatban bemutatott célkitűzéseket, és annak mérlegelése, hogy szükség van-e új intézkedésekre vagy módosításokra.

A karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók végrehajtását és a fenntartható növekedés finanszírozására vonatkozó cselekvési tervben meghatározott célkitűzések eléréséhez, valamint az ezen Indokolás 1. szakaszában körvonalazott problémák megoldásához való hozzájárulását mérő konkrét fő teljesítménymutatók a következők:

- a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatókat alkalmazó alapok és portfóliók számának és méretének alakulása;
- a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók felhasználóitól a Bizottsághoz érkező panaszok száma;
- a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók előállításának költségei;
- a referenciamutatókról szóló rendelet szerinti, a karbonszegénységi referenciamutatók működését és hatékonyságát, valamint a felügyeletük megfelelőségét felülvizsgáló bizottsági jelentés (felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés, 54. cikk).

A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

Az 1. cikk (1) bekezdése a referenciamutatókról szóló rendeletben bevezeti az új referenciamutató-kategóriák, nevezetesen a karbonszegénységi referenciamutató és a karboncsökkentési referenciamutató fogalmának meghatározását.

Az 1. cikk (2) bekezdése módosítja a referenciamutatókról szóló rendelet 13. cikkének (1) bekezdését („*A módszertan átláthatósága*”), egy új d) ponttal kiegészítve azon információk listáját, amelyeket a referenciamutató-kezelőnek közzé kell tennie vagy elérhetővé kell tennie. Az új kötelezettség értelmében az egyéb már közzéteendő információk mellett a környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket megvalósítani kívánó vagy azokat figyelembe vevő referenciamutatók vagy referenciamutató-család kezelőjének meg kell magyaráznia, hogy a módszertan fő elemei hogyan jelenítik meg a környezeti, társadalmi és irányítási tényezőket. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy konkrétabban meghatározza az ilyen közzététel minimálisan szükséges tartalmát.

Az 1. cikk (3) bekezdése alapján a referenciamutatókról szóló rendelet III. címe egy új 3A. fejezettel egészül ki, amely egyetlen rendelkezésben (29a. cikk) meghatározza a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók módszertanára vonatkozó legfontosabb követelményeket (amelyeket egy új melléklet sorol fel). A Bizottság eredetileg átfogó szabályok alapján egy teljes körűen harmonizált szabályrendszert kívánt bevezetni az új referenciamutató-kategóriák módszertanára vonatkozóan. E megközelítés szerint az ebben a jogalkotási javaslatban foglalt módszertan fő elemeit a Bizottság által a szakértői csoport tanácsai alapján elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban konkrétabban meg

kellett volna határozni az alapul szolgáló eszközök kiválasztására és súlyozására vonatkozó részletes követelményekkel. Ezenfelül a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok a tervek szerint a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók kezelőjétől megkövetelték volna az uniós taxonómiai rendelet alkalmazását az alapul szolgáló eszközök kiválasztására szolgáló módszertan paramétereinek kialakításánál.

A Szabályozói Ellenőrzési Testületnek egy ilyen szigorú módszertan jövőbeli kidolgozásával járó költségekkel kapcsolatos aggodalmai miatt azonban a Bizottság úgy módosította ezt a javaslatot, hogy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására való felhatalmazás a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók minimumstandardjainak részletesebb meghatározására korlátozódjon. Ez a megközelítés azért is kedvezőbb, mert a karbonszegénységi referenciamutatók módszertanai még mindig nagymértékben összehasonlíthatók. A referenciamutató-kezelőnek ugyanakkor nem keletkeznek jelentős költségei módszertanának az uniós standardnak való megfeleltetése következtében, és bizonyos fokú mozgástere is marad a módszertan kidolgozásában. Általánosságban véve ez a megközelítés teret ad a piacnak a környezeti problémák kezelését szolgáló innovatív stratégiák kialakítására.

A testület által a taxonómiának a karbonszegénységi referenciamutatók kezelői általi kötelező alkalmazásával járó kockázatokra vonatkozóan megfogalmazott aggodalmak figyelembevétele érdekében a javaslat további kiigazításon ment keresztül, hogy a harmonizáció minimumstandardjait meghatározó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok ne követeljék meg a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók kezelőitől az uniós taxonómia használatát az alapul szolgáló eszközök kiválasztására szolgáló módszertan paramétereinek kialakításánál. A módszertan és az uniós taxonómia szétválasztásával a kezelőknek a számukra szükséges mozgástér is biztosított.

Az 1. cikk (4) bekezdése módosítja a referenciamutatókról szóló rendelet 27. cikkét („*Referenciamutató-nyilatkozat*”) egy új bekezdéssel egészítve ki azt, amely minden egyes környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket megvalósítani kívánó vagy azokat figyelembe vevő, rendelkezésre bocsátott referenciamutató vagy referenciamutató-család esetében megköveteli a kezelőtől, hogy a referenciamutató-nyilatkozatban magyarázza meg, hogy az egyes környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket megvalósítani kívánó vagy azokat figyelembe vevő, rendelkezésre bocsátott referenciamutatók vagy referenciamutató-család esetében hogyan jelennek meg a környezeti, társadalmi és irányítási tényezők. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy konkrétabban meghatározza a rendelkezésre bocsátandó információt.

Az (5) bekezdés egy új III. melléklettel egészíti ki a referenciamutatókról szóló rendeletet, amely megállapítja a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók módszertanára vonatkozó legfontosabb követelményeket, felsorolva azokat az elemeket, amelyeket a kezelőknek közzé kell tenniük és meghatározva a módszertan módosítása esetén követendő eljárást.

A 2. cikk alapján ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon lép hatályba.

2018/0180 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2016/1011 rendeletnek a karbonszegénységi referenciamutatók és a karboncsökkentési referenciamutatók tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére[21],

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[22],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az ENSZ Közgyűlése 2015. szeptember 25-én új globális fejlesztési keretrendszert fogadott el: ez a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend[23], amelynek középpontjában a fenntartható fejlesztési célok állnak. „A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért” című 2016. évi bizottsági közlemény[24] a fenntartható fejlesztési célokat az uniós szakpolitikai kerethez köti annak érdekében, hogy hogy e célok uniós és globális szinten egyaránt kezdettől fogva valamennyi uniós intézkedésben és szakpolitikai kezdeményezésben érvényesüljenek. Az Európai Tanács 2017. június 20-i következtetéseiben[25] az Unió és a tagállamok elkötelezettségét a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend teljes körű, koherens, átfogó, integrált és hatékony módon, a partnerekkel és más érdekelt felekkel szoros együttműködésben történő végrehajtása iránt.

(2) 2015-ben az Unió megkötötte a Párizsi Megállapodást[26]. A megállapodás 2. cikkének c) pontja célként határozza meg, hogy meg kell erősíteni az éghajlatváltozásra adott választ, többek között arra törekedve, hogy a pénzügyi források áramlása összhangban álljon az üvegházhatású gázok alacsonyabb szintű kibocsátására és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség fejlesztésére irányuló erőfeszítésekkel.

(3) A fenntarthatóság, valamint a karbonszegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra való átállás

---

21 HL C […], […], […] o.

22 HL C… , , . .o.

23 *Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend (*ENSZ 2015).

24 COM(2016) 739 final

25 CO EUR 17, 5. KÖV.

26 HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

kulcsfontosságú az uniós gazdaság hosszú távú versenyképessége szempontjából. A fenntarthatóság régóta az uniós projekt középpontjában áll, és társadalmi és környezeti vonatkozásait az uniós szerződések is elismerik.

(4) 2018 márciusában a Bizottság közzétette a fenntartható növekedés finanszírozására vonatkozó cselekvési tervét[27], amelyben megfogalmazta a fenntartható finanszírozás ambiciózus és átfogó stratégiáját. A cselekvési terv egyik célkitűzése, hogy a befektetéseket a fenntartható és inkluzív növekedés elérése érdekében a fenntartható befektetések felé irányítsa.

(5) Az Európai Parlament és a Tanács 1386/2013/EU határozata[28] a környezeti és éghajlatváltozási kiadások magánszektor általi finanszírozásának növelésére szólított fel, elsősorban olyan ösztönzők és módszerek létrehozásával, amelyek arra ösztönzik a vállalatokat, hogy mérjék fel vállalkozásuk környezeti költségeit és a környezeti szolgáltatások felhasználásából származó hasznukat.

(6) A fenntartható fejlesztési célok Unióban történő megvalósításához a forrásokat a fenntartható befektetések irányába kell terelni. E célok eléréséhez fontos a belső piacban rejlő lehetőségek maradéktalan kiaknázása. Ezzel összefüggésben létfontosságú a belső piacon a tőke fenntartható befektetések irányába történő hatékony mozgása előtt álló akadályok felszámolása és az ilyen várható akadályok felmerülésének megelőzése.

(7) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete[29] egységes szabályokat állapít meg a referenciamutatókra vonatkozóan az Unióban és kitér a referenciamutatók különböző típusaira. Egyre több befektető alkalmaz karbonszegénységi befektetési stratégiát és veszi igénybe karbonszegénységi referenciamutatók segítségét a befektetési portfóliók teljesítményének összehasonlítására vagy mérésére.

(8) Jelenleg sokféle indexet sorolnak egy csoportba karbonszegénységi indexként. Ezeket a karbonszegénységi indexeket referenciamutatóként használják a határokon átnyúlóan értékesített befektetési portfóliók és termékek esetében. A karbonszegénységi referenciamutatók minősége és integritása hatással van a belső piac hatékony működésére számtalan egyéni és kollektív befektetési portfólió esetében. A befektetési portfóliók esetében teljesítménymérésre használt sok karbonszegénységi indexet az egyik tagállamban bocsátják rendelkezésre, de más tagállamokban használják a portfólió- és vagyonkezelők, különösen az elkülönített befektetési számláknál és a kollektív befektetési rendszereknél. A portfólió- és vagyonkezelők ráadásul gyakran fedezik szén-dioxid-kitettségi kockázataikat más tagállamokban kidolgozott referenciamutatók használatával.

(9) Különböző kategóriájú, sokféle célt szolgáló karbonszegénységi indexek jelentek meg a piacon. Míg egyes referenciamutatók célja egy szokványos befektetési portfólió szénlábnyomának csökkentése, más referenciamutatókhoz csak olyan komponenseket választanak, amelyek a Párizsi Megállapodásban megállapított 2 °C-os célkitűzés

---

27 COM(2018) 97 final

28 Az Európai Parlament és a Tanács 1386/2013/EU határozata (2013. november 20.) a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról (HL L 354., 2013.12.28., 171. o.).

29 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről és a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv és az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.).

teljesülését hivatottak elősegíteni. A célkitűzések és stratégiák különbségei ellenére ezen referenciamutatók mindegyikére általában karbonszegénységi referenciamutatóként utalnak.

(10) A referenciamutatók módszertanának eltérő megközelítései a belső piac széttagoltságához vezetnek, mert a referenciamutatók felhasználói előtt nem világos, hogy egy adott karbonszegénységi index a 2 °C-os célkitűzéshez igazodó referenciamutató-e vagy csupán egy olyan referenciamutató, amely egy szokványos befektetési portfólió szénlábnyomát kívánja csökkenteni. A kezelők által a referenciamutatók karbonszegénységi jellegére vonatkozóan tett potenciálisan megalapozatlan állításokkal összefüggésben a tagállamok valószínűleg eltérő szabályokkal próbálják elkerülni a befektetők összezavarását és a karbonszegény befektetési portfóliók esetében referenciamutatóként használt úgynevezett karbonszegénységi indexek különböző kategóriái mögött meghúzódó célok és ambíciók homályosságát.

(11) Az egyéni vagy kollektív befektetési portfólióknál használt karbonszegénységi referenciamutatók fő kategóriáinak pontosságát és integritását biztosító harmonizált keret hiányában valószínű, hogy a tagállami megközelítések különbségei akadályozzák a belső piac zökkenőmentes működését.

(12) A belső piac megfelelő működésének fenntartása, működése feltételeinek további javítása, valamint a fogyasztók és befektetők magas szintű védelmének biztosítása érdekében ezért helyénvaló az (EU) 2016/1011 rendelet oly módon történő módosítása, hogy az uniós szinten megállapítsa a harmonizált karbonszegénységi referenciamutatók szabályozási keretét.

(13) Szükséges továbbá világos különbséget tenni a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók között. Míg a karbonszegénységi referenciamutató alapjául szolgáló eszközöket az anyaindexhez képest az indexportfólió szén-dioxid-kibocsátása csökkentésének céljával kell kiválasztani, a karboncsökkentési index csak olyan komponensekből állhat, amelyek kibocsátási megtakarítása meghaladja szén-dioxid-kibocsátásukat.

(14) Minden vállalatnak, amelynek eszközét egy karboncsökkentési referenciamutató alapjául szolgáló eszköznek választanak, több szén-dioxid-kibocsátást kell megtakarítania, mint amennyit előállít, és így kedvező hatást gyakorol a környezetre. Azoknak a vagyon- és portfóliókezelőknek, akik azt állítják, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban álló befektetési stratégiát alkalmaznak, tehát karboncsökkentési referenciamutatókat kell használniuk.

(15) Számos referenciamutató-kezelő azt állítja, hogy referenciamutatói környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket valósítanak meg. E referenciamutatók felhasználói azonban nem mindig rendelkeznek az arra vonatkozó szükséges információval, hogy a kérdéses referenciamutató-kezelők által alkalmazott módszertan milyen mértékben veszi figyelembe ezeket a környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket. A meglévő információk emellett gyakran elszórtan elérhetők, és nem teszik lehetővé a határokon átívelő befektetési célú hatékony összehasonlítást. Ahhoz, hogy a piaci szereplők megalapozott döntéseket hozhassanak, a referenciamutató-kezelők számára elő kell írni annak közzétételét, hogy az általuk alkalmazott módszertan hogyan veszi figyelembe a környezeti, társadalmi és irányítási tényezőket az állításuk szerint ilyen tényezőket megvalósító egyes referenciamutatók vagy referenciamutató-család esetében. Ezt az információt a referenciamutató-nyilatkozatban is közölni kell. Azokra a referenciamutató-kezelőkre, akik nem

valósítanak meg vagy vesznek figyelembe környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket, ez a közzétételi kötelezettség nem vonatkozik.

(16) Ugyanezen okokból a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók kezelőinek a számításokhoz használt módszertanukat közzé kell tenniük. E tájékoztatás részeként be kell mutatni, hogy az alapul szolgáló eszközöket hogyan választották ki és súlyozták, és hogy mely eszközöket zárták ki és miért. A referenciamutató-kezelőknek azt is meg kell határozniuk, hogy a karbonszegénységi referenciamutatók miben térnek el az alapul szolgáló anyaindextől, elsősorban az alkalmazott súlyozást, a piaci tőkeértéket és az alapul szolgáló eszközök pénzügyi teljesítményét tekintve. Annak értékeléséhez, hogy a referenciamutató hogyan járul hozzá a környezeti célkitűzésekhez, a referenciamutató-kezelőnek közzé kell tennie, hogy az alapul szolgáló eszközök szénlábnyomát és szén-dioxid-megtakarítását hogyan számították ki, továbbá azok értékét, ideértve a referenciamutató teljes szénlábnyomát, valamint a felhasznált adatok típusát és forrását. Ahhoz, hogy a vagyonkezelők befektetési stratégiájukhoz a legmegfelelőbb referenciamutatót választhassák ki, a referenciamutató-kezelőknek meg kell magyarázniuk, hogy mi alapján határozták meg a módszertan paramétereit, továbbá azt, hogy a referenciamutató hogyan járul hozzá a környezeti célkitűzésekhez, ideértve annak hatását az éghajlatváltozás mérséklésére. A közzétett információnak ki kell terjednie a felülvizsgálatok gyakoriságával és az alkalmazott eljárással kapcsolatos részletekre is.

(17) Ezenfelül a karboncsökkentési referenciamutatók kezelőinek közzé kell tenniük a szóban forgó referenciamutató alapjául szolgáló egyes eszközök karboncsökkentési hatását, megadva azt a módszert, amellyel meghatározzák, hogy a kibocsátási megtakarítások meghaladják-e a befektetési eszköz szénlábnyomát.

(18) Annak biztosítása érdekében, hogy a kiválasztott éghajlatváltozás-mérséklési célkitűzés továbbra is teljesüljön, a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók kezelőinek rendszeresen felül kell vizsgálniuk módszertanaikat és tájékoztatniuk kell a felhasználókat minden jelentős változás esetén alkalmazott eljárásról. Jelentős változás bevezetésekor a referenciamutató-kezelőknek közzé kell tenniük a változás okait, és meg kell magyarázniuk, hogy a változás hogyan áll összhangban a referenciamutatók eredeti célkitűzéseivel.

(19) Az átláthatóság növelése és a harmonizáció megfelelő szintjének biztosítása érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően felhatalmazást kell adni a Bizottságnak arra, hogy jogi aktusokat fogadjon el a környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket figyelembe vevő referenciamutató-kezelőkre vonatkozó közzétételi kötelezettség minimálisan szükséges tartalmának konkrétabb meghatározására és a karbonszegénységi és karboncsökkentési referenciamutatók módszertanának harmonizációjára vonatkozó minimumstandardok meghatározására, ideértve az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó szén-dioxid-kibocsátások és szén-dioxid-megtakarítások kiszámításának módszerét, figyelemmel a 2013/179/EU bizottsági ajánlás[30] 2. pontjának a) és b) alpontjában meghatározott, a termék és a szervezet környezeti lábnyomára vonatkozó módszerre. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy a konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően

[30] A Bizottság 2013. április 9-i 2013/179/EU ajánlása a termékek és a szervezetek életciklus-alapú környezeti teljesítményének mérésére és ismertetésére szolgáló egységes módszerek alkalmazásáról (HL L 124., 2013.5.4., 1. o.).

kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(20) Az (EU) 2016/1011 rendeletet ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2016/1011 rendelet módosításai

Az (EU) 2016/1011 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk (1) bekezdésének 23. pontja a következő a) és b) alponttal egészül ki:

„23a. „karbonszegénységi referenciamutató”: referenciamutató, amelyhez az alapul szolgáló eszközöket e bekezdés 1. pontja b) alpontjának ii. alpontja alkalmazásában úgy választják ki, hogy az így kapott referenciamutató-portfólió szén-dioxid-kibocsátása kisebb legyen a szokványos, tőkeértékkel súlyozott referenciamutatót alkotó eszközökhöz képest, és amelyet a 19a. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott standardoknak megfelelően állítottak össze;

23b. „karboncsökkentési referenciamutató”: referenciamutató, amelyhez az alapul szolgáló eszközöket e bekezdés 1. pontja b) alpontjának ii. alpontja alkalmazásában úgy választják ki, hogy azok szén-dioxid-kibocsátási megtakarítása meghaladja az eszközök szénlábnyomát, és amelyet a 19a. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott standardoknak megfelelően állítottak össze;”

2. A 13. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következő d) ponttal egészül ki:

„d) annak magyarázatát, hogy az a) pontban meghatározott módszertan fő elemei hogyan jelenítik meg az egyes környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket megvalósítani kívánó vagy azokat figyelembe vevő referenciamutatók vagy referenciamutató-család esetében a környezeti, társadalmi és irányítási tényezőket.”;

b) a szöveg a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 49. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az (1) bekezdés d) pontjában említett magyarázat minimálisan szükséges tartalmának közelebbi meghatározása céljából.”

3. A III. cím a következő 3a. fejezettel egészül ki:

„3a. fejezet

Karbonszegénységi és karboncsökkentési referenciamutatók

19a. cikk

Karbonszegénységi és karboncsökkentési referenciamutatók

(1) A III. mellékletben megállapított követelményeket a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók biztosítására, illetve az azokhoz való hozzájárulásra alkalmazandók a II., III. és IV. címben foglalt követelmények mellett vagy azok helyett.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 49. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a karbonszegénységi és a karboncsökkentési referenciamutatók minimumstandardjainak közelebbi meghatározására, ideértve a következőket:

a) az alapul szolgáló eszközök kiválasztásának kritériumai, adott esetben az eszközök kizárására vonatkozó kritériumokat is beleértve;

b) a referenciamutató alapjául szolgáló eszközök súlyozásának kritériumai és módszere;

c) az alapul szolgáló eszközökhöz kapcsolódó szén-dioxid-kibocsátások és szén-dioxid-megtakarítások kiszámításának módszere.”

4. A 27. cikk a következő (2a) és (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A (2) bekezdésben megállapított minden egyes követelmény tekintetében a referenciamutató-nyilatkozatban meg kell magyarázni, hogy az egyes környezeti, társadalmi és irányítási célkitűzéseket megvalósítani kívánó vagy azokat figyelembe vevő, rendelkezésre bocsátott és közzétett referenciamutatók vagy referenciamutató-család esetében hogyan jelennek meg a környezeti, társadalmi és irányítási tényezők.

(2b) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 49. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a (2a) bekezdésben említett információk közelebbi meghatározására.”

5. A szöveg e rendelet mellékletével egészül ki.

2. cikk

Ez a rendelet *az Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

Az Európai Parlament részéről	*A Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*